

DE VIJF BESCHERMERS

Aan Ella-Yuna, mijn dochter

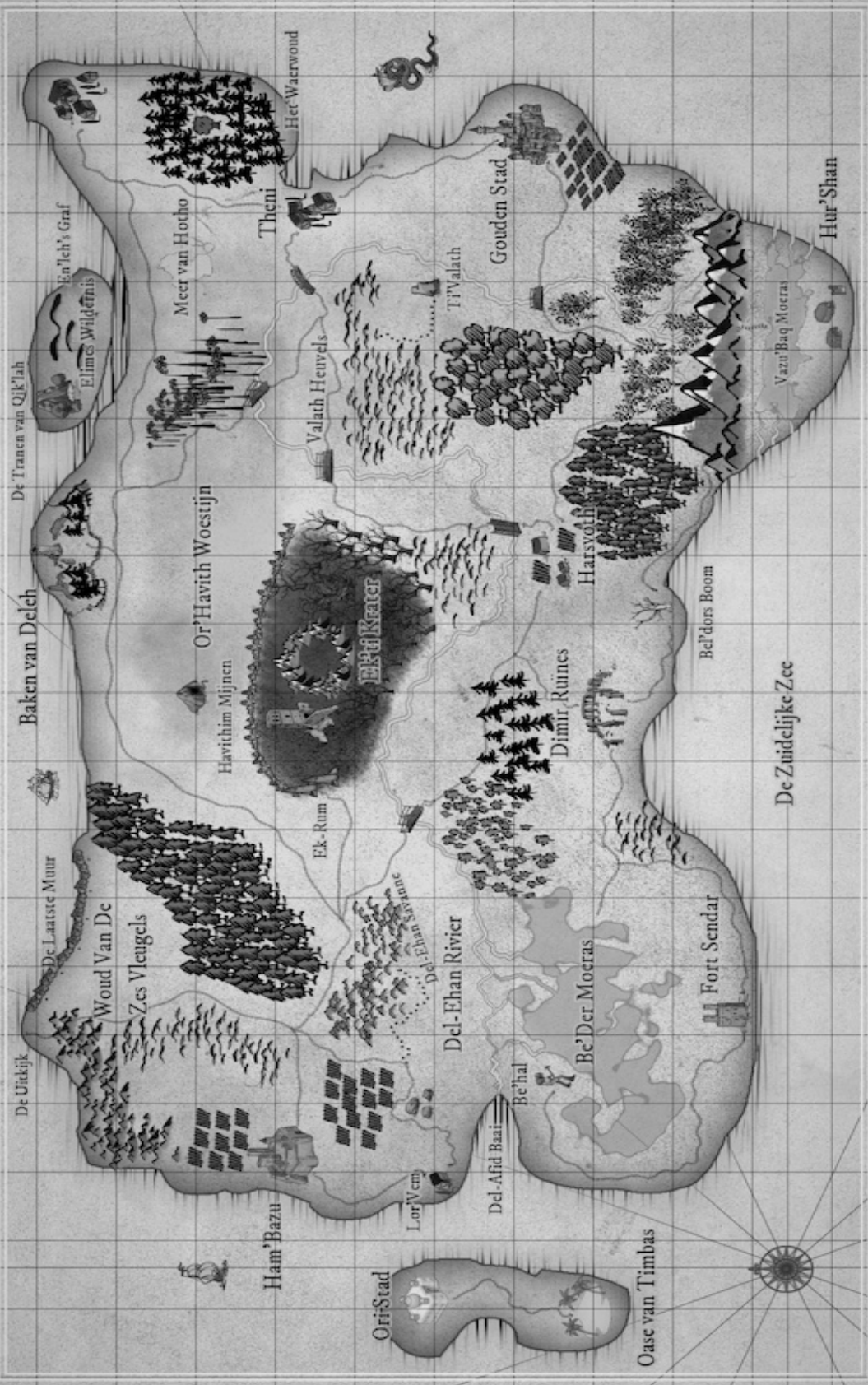
De Vijf Beschermers

DE LEGENDES VAN DE SHAN'DANI

Robin L.J. De Buck

2021

Beefcake Publishing

De Uitzicht

Baken van Delch

De Traanen van Ojk'lah

De Laatste Muur

Woud Van De Zes Vleugels

Or'Havith Woestijn

Havithim Mijnen

Ham'Bazu

Ek-Rum

OrifStad

Lor'Vem

Del-Ahd Baai

Del-Ehan Rivier

Be'hal

Be'Der Moeras

Fort Sendar

Oase van Timbas

Valath Heuvels

Ti'Valath

Gouden Stad

Dimir Ruïnes

Harsvoth

Bel'dors Boom

De Zuidelijke Zee

Hur'Shan

Vazn'Baq Moeras

Meer van Hotho

Theni

Het Waerwond

En'Leh's Graf

Elimes Wildernis

*Qik'lab, Redder der Zielen, heerste
Over Naf'Ti's heerlijke pracht
Geen van 's werlds oude demonen
Kon tornen aan zijn oneindige macht*

*Schoon was 't paradijs, het groene land
Waar mens en dier zorgeloos gedijden
Sterk was tussen mens en God 't verband
Die Ek'lab samen konden bestrijden*

*De Mesgha, volk van Qik'lab's hand
Beschermd door 't Volk van Licht:
Hek'Dani, in de taal van 't land
Heeft nimmer voor Ek'lab gezwicht*

*Toen Bel'dor, verleid door onsterfelijkheid
Blind liep in de val van 't kwaad
Zo verlangend naar heerschappij,
Zelfs in staat tot landverraad*

*Maar Ek'lab, Zielensteler, die
Had snode planne in 't verschiet
Met Bel'dor, leider van 't Volk van Licht geketend,
Deed hij hun goddelijke kracht teniet*

*De Goede Volkeren, vol haat en nijd,
Verdreven de Hek'Dani naar 't Zuiden
Waar 't licht nooit sterk genoeg kon schijnen
En hoopvolle klokken nooit luidden*

*Shan'Dani, heetten zij voortaan,
Volk van Verraad, verbannen
Een land waar niemand heen wil gaan
Vrij van 's werlds plannen*

*Wat zal de toekomst brengen en
Zullen de Shan'Dani weer opstaan?
Of zijn zij gedoemd om in 't zuidelijke land
Tot stof en as te vergaan?*

*Eenmaal 't kwaad van Ek'lah's beerschappij
De Goede Volkeren, de Mesgha, versmoort
Zal een schreeuw om hulp, een bericht uit 't noorden,
Door Shan'Dani oren worden gehoord*

*Een nieuw goddelijk verbond, sterker dan ooit
Tussen Shan'Dani, Mesgha en magie
Gesterkt in de strijd tegen Ek'lah's toorn
Door de Vijf Beschermers van Naf'Ti*

Ham-taru ashwe'nda Qik'lah...

De zon trok zich stilaan maar zeker uit de onherbergzame horizon, en wanneer de eerste lichtstralen zich over de rotspieken van het gebergte wisten te sleuren, opende Kaz'leh met tegenzin één oog. De jacht van de dag ervoor had zijn lichaam geen deugd gedaan, en zelfs de gedachte aan de grote vangst kon dit niet compenseren. Met een ongewilde kreet rekte hij zich uit, en hoorde alles kraken. Het leek alsof zijn knie uit de kom schoot en zo ook een tijdje bleef, tot hij even later recht stond.

De zon leek pas echt goed te schijnen toen hij zijn hut uitkwam en naar het dorp stapte. Hij sliep liever een stukje in het woud; in het dorp kon hij nooit de slaap vatten, of het nu door het geblaf van de wolfshonden kwam of door het gepraat van de anderen die tot een stuk in de nacht ruzie maakten over van alles en nog wat. De honden leken te kalmeren toen Kaz'leh dichterbij kwam om ze mee te nemen naar het dorp, wat ook niet verwonderlijk was. Hij had zich over beide ontfermd toen hij ze zo'n 5 jaar geleden vond, aan de rand van het woud, helemaal de andere kant op. Hij had toen geen idee waar ze vandaan kwamen of wat ze daar deden, maar besloot hun africhting op zich te nemen. Volgens de stamoudste, Dnega Storghu, hoorden ze hier niet thuis en dat liet hij merken ook. Er kwam verbazend weinig waardering van hem, hoewel hij gekend was als een ware dierenvriend.

'Kaz!'

Kaz'leh keek op. Hij draaide zich om en zag hoe een man met een hoorn in zijn hand enthousiast naar hem stond te wuiven. Het zonlicht scheen in zijn ogen en hij zag nauwelijks wie het was, maar herkende aan de zware stem dat het Ber-ze'dah was. Hoewel ze even oud waren, 25 jaar, leek Kaz'lehs stem op die van een muis vergeleken met die van hem. Dit was erfelijk, wist Kaz'leh; het feit dat zijn vader Ordehouder was, was geen toeval.

'Kaz, Kaz!' riep Ber-ze'dah opnieuw terwijl hij op hem afrende. De hoorn was bedoeld om de stamleden te wekken bij de eerste zonnestrallen, maar

daar Kaz'leh buiten het dorp sliep, hoorde hij deze niet. Daarom werd hij vaak veel te laat wakker, tot ergernis van de anderen.

Hijgend en puffend bleef Ber-ze'dah voor hem staan en wreef het zweet van zijn voorhoofd. Het was een heel eind vanuit het dorp.

'Dat gebeurt niet vaak', zei hij met een honende stem. 'Dat je ons voor bent'.

Kaz'leh glimlachte. 'Als ik buiten het dorp wil slapen, dan doe ik dat toch gewoon?' zei hij.

'Iedereen weet dat je graag anders doet dan de rest, maar geloof me, dit alles zorgt ervoor dat je op een soort van slecht blaadje te staan komt bij Dnega. En bij hem niet alleen. De andere jongens zijn al zover gedreven dat ze je De Rebel noemen. En ik kan ze geen ongelijk geven!' zei Ber-ze'dah met een spottende lach. 'Nou', lachte Kaz'leh, 'van je vrienden moet je 't hebben!'

Beiden haastten ze zich naar het kamp, waar iedereen verwacht werd, eenmaal de zon zich volledig had onttrokken uit de aarde.

'Jullie zijn laat!' riep de Stamoudste hen toe. 'Niet dat we dat van jullie niet gewend zijn', voegde hij er spottend aan toe. Met minachting in zijn ogen keek hij Kaz'lehs kant op. Deze keek Ber-ze'dah met een vragende blik aan. 'Doe nou niet alsof je neus bloedt', fluisterde deze, 'je weet dat Dnega immuun is voor dat soort dingen'. De twee liepen met de anderen mee om het Ochtendritueel te beginnen. Voor de Shan'Dani was het begin van de dag het grootste geschenk van de Goden, omdat het stond voor een symbolische vorm van een nieuwe kans, een gedachte die al eeuwenlang in hoge eer werd gehouden; al lang voor het verraad van hun koning. Het ritueel bestond eruit dat alle mannen een mes bij de hand namen en de naam van hun oppergod, Qik'lah, in een dood schaap of lam kerfden, waarna ze het verbrandden. Het vuur zou dan de hemel bereiken en de God ervan overtuigen dat het volk nog evenveel respect voor hem had, zodat hij de mannen en hun families in bescherming nam. In tegenstelling tot vele andere volkeren, was hun Oppergod geen wrede geest, maar iemand die eerder als een steun en toeverlaat werd beschouwd, en de offers maakte men niet uit angst. Ze deden dit enkel uit respect. Op de Goden plakten men eveneens geen gezicht, en men maakte er geen beelden van. Ze werden beschouwd als iets wat iedereen bij zich heeft, en iedereen had

de vrije keuze om datgene voor iets goeds, of voor iets slechts te gebruiken. Daar hing de waardering binnen de groep en het volk van af.

De Stamoudste trad als eerste een enorme hut binnen, die versierd was met skeletten van kleine dieren, hoorns van ossen en tanden van beren, waarover een rode verf was gegoten die men uit planten haalde in het woud. Bovenin de hut hing het hoofd van een Cer'tadis, een mythisch dier dat zich verschool in de diepste krochten van het woud. Deze werd door Dnega gedood, en hij had daarmee een groot aanzien verworven. Verhalen over het gevecht met het dier wilde hij meestal niet kwijt, waardoor sommigen zich afvroegen of het verhaal wel waar was. Maar niemand liet zijn twijfel hierover merken.

'Ik ben 109 jaar', was het eerste dat de Stamoudste zei toen het gefluister en gemompel onder het gezelschap verdwenen was. Bij deze woorden keek iedereen elkaar aan, alsof ze al wisten wat zou volgen.' Het wordt tijd, dat een jongere geest en ziel mijn taak als Storghu overneemt en ons volk leidt op de wegen van Qik'lah'. Het was algemeen geweten dat er werd gevochten om de rang van Storghu, maar ook daar deed niemand zijn mond over open. Zelfs onder de jongeren ontstonden hier discussies over, aangezien je niet letterlijk de oudste moest zijn om die naam te krijgen.

'En wie dat zal worden...' zette Dnega zijn preek verder. De spanning steeg in de hut. Iedereen keek met gefronste wenkbrauwen naar de Stamoudste die inmiddels was opgestaan en zijn ogen naar boven had opgeslagen.

'...Weet ik niet!' Een golf van zuchten galmde als het ware door de zaal, en zij die zelf bijna waren opgestaan door de spanning, ploften ietwat ontmoedigd terug op hun plaats neer.

'Nou, als hij de spanning erin wil houden, lukt hem dat verdomd goed', zei Kaz'leh tegen zijn vriend. 'Humor komt met de jaren!' Ber-ze'dah kon een lach niet inhouden, maar deze viel niet op door het gemompel dat ontstaan was onder de anderen.

De woorden van Dnega hadden hun gevolgen. De nieuwe leider zou gekozen worden op een manier die eens om de 75 jaar ten uitvoer werd gebracht. Alle mogelijke kandidaten zouden een reis ondernemen naar Ek'ti, 'Krater der Zielen', de berg waar het pact tussen Bel'dor en Ek'lah zou zijn voltrokken. De reis was lang en uiterst gevaarlijk, maar het was de enige manier om de naam van Stamoudste over te nemen en het volk zo een veilige toekomst te bezorgen.

‘Je moet gaan, Kaz!’ moedigde Ber-ze’dah zijn vriend aan. ‘Jij bent zowat de beste kandidaat van allemaal.’ Kaz’leh vond het vreemd dat Ber-ze’dah zelf niet wilde gaan, want het verlangen naar het krijgen van de naam Storghu was zo begeerd dat het zelfs in staat was om vriendschappen te vernielen. Ze wisten dat, als ze beiden voor de titel zouden wedijveren, de kans bestond dat ze uiteindelijk oog in oog met elkaar zouden komen te staan. Een gedachte die hen, hoe gemotiveerd ze ook waren, in hun harten deed twijfelen.

Naast Ber-ze’dah en Kaz’leh waren er nog drie andere kandidaten met een grote slaagkans.

De eerste was Ar’ki, de dochter van generaal Baz’daj, die haar poging wilde wagen om evenals haar vader een hoge status in het volk te verwerven (of zelfs een hogere). Bij de Shan’Dani was er geen onderscheid tussen geslachten: vrouwen waren evenwaardig als mannen en hadden evenveel inspraak in beslissingen. De vrouw stond symbool voor het leven, en moest daarom beschermd en geëerd worden. Ar’ki was nog maar 20 jaar, maar dat was oud genoeg om zich te bewijzen in een uitdaging als deze.

De tweede kandidaat was Bel’kanci, een robuuste kerel die met zijn 2 meter 10 zowat het hele dorp naar zijn hand kon zetten eenmaal hij een spierbal liet zien. Desondanks was hij gekend als zachtaardig en meelevend, en daarmee had hij eveneens veel succes bij het vrouwvolk. Bel’kanci was 30 jaar en daarmee de oudste kandidaat die zou deelnemen. Hij had weinig familie, omdat de meesten waren omgekomen tijdens de vlucht van het binnenland naar de bergen. De gedachte dat ze diezelfde route zouden moeten afleggen, deed Kaz’leh huiveren.

De derde kandidaat was Dnergi’si, de zoon van de Stamoudste. Hij was een tenger en klein mannetje, maar was niet te onderschatten. Hij werd door zijn vader opgedrongen alles op alles te zetten om de wedstrijd te winnen, want deze zou maar al te graag zien dat zijn enige zoon op de troon terechtkwam. Dnergi’si had één voordeel; hij was razendsnel. Hij hield loopwedstrijden met wilde paarden en zelfs jaguars voor zijn plezier. Tijdens de jachtperiodes was het zijn taak de dieren bij te houden en als het ware neer te halen. Hij kon ieder dier bijhouden, behalve de Cer’tadis. Het was dan ook zijn grote droom, om ooit zo snel te worden en met één te racen. Hij had echter ook een beperking: hij kon niet praten.

De reis zou beginnen op de dag na de eerstvolgende volle maan, en dat was binnen zeven dagen. Over de route die ze elk zouden afleggen, wisten de kandidaten niets, enkel dat ze even lang waren, even gevaarlijk, en dat de overlevingskansen even groot waren. Iedereen had zo zijn voordelen: Ar'ki was een geweldige boogschutter, een die nooit haar doel mistte. Haar ouders en voorouders hadden die reputatie gehad: Beo'ki, haar moeder, spleet ooit de top van een 30 meter hoge den met een boog gemaakt van palmriet en pijlen van de beenderen van een Cer'tadis, terwijl ze geblinddoekt was.

Bel'kanci had volgens de meesten de grootste overlevingskansen dankzij zijn voorkomen alleen al, maar daar bovenop was hij ook snel.

Kaz'leh dacht dat hij tegen zulke verwoede tegenkandidaten geen schijn van kans maakte, maar zijn voordeel was dat hij een uitmuntende speerwerper was; iets wat door de rest misschien wat onderschat werd.

'Moge de beste winnen, Kaz!' hoorde Kaz'leh een zware stem roepen toen hij 's avonds rond het kampvuur de eerste beetjes vlees van de jacht opsmulde. Hij keek om en zag Bel'kanci met een vat wijn een hut uitkomen.' Wijn is niet goed voor je, Bel', zei hij terwijl hij het botje van de kippenvleugel weggooidde. 'Je wordt er gevoelloos van'. Lachend kwam Bel'kanci dichterbij. 'Dat verklaart alles. Gevoel heb ik niet', grijnsde hij. 'Geen gevoel?' vroeg Kaz'leh verwonderd. 'Mij maak je niets wijs, man. Je bent een watje.' antwoordde hij lachend. Op deze woorden liet Bel'kanci een overdonderende boer, en alsof dat een teken was, schonk hij zijn glas weer vol. 'Met die woorden zou ik maar oppassen', hoorden de twee mannen achter zich.

'Wel wel, als dat de kleine Ar'ki niet is?' mompelde Bel'kanci. 'Ik ben niet klein!' reageerde deze fel. 'Of toch niet wat leeftijd betreft'. Kaz'leh glimlachte. 'Met je 1 meter 60 kan je jezelf ook niet meteen tot de grootsten van het dorp rekenen, hé?' zei hij spottend. Ar'ki vuurde een ongenadige nijldige blik op Kaz'leh af, waarna deze een stap achteruit zette. Ar'ki was een beetje koppig, zelfs wat feministisch, maar ze had een hart van goud. 'Trouwens, als ik de nieuwe Stamoudste word, zijn het jullie die mijn voeten kussen!' Kaz'leh gaf Bel'kanci een onopvallende stoot in zijn dij. 'Als ze dat wordt...' Beide mannen konden een stil lachje niet onderdrukken. Ar'ki deed alsof ze het niet hoorde en nam haar plaats naast de anderen in. Hoewel ze elkaar vaak plaagden, waren het de beste vrienden, en waren ze altijd samen te vinden.

‘Waar is Ber-ze’dah, Kaz? Ik zag hem niet meer sinds vanmiddag?’ vroeg Ar’ki om de stilte te doorbreken. ‘Hij eh... ging wat vroeger slapen. Een goede nachtrust is volgens hem het belangrijkste voor je aan een waanzinnige reis als deze begint’.

Zijn laatste zwijgenrib opschrikkend, zei Bel’kanci: ‘Niemand gebiedt je om mee te gaan, hoor. Hoewel dat niet geldt voor Dnergi’si... Die kan niet eens zeggen wat hij van het hele idee vindt’. Hij floot en stond recht om het botje in het vuur te gooien. ‘Ach, misschien doe ik het wel omdat ik wat anders wil zien dan dit kamp, of het woud...’ was de reactie.’ Dat snap ik nou niet aan jou. Hier hebben we alles wat we nodig hebben, en toch wil je ‘de wereld zien?’ vroeg Ar’ki. Het vuur liet een steekvlam los, alsof ze haar deel in het gesprek wilde bijdragen, en kleine vonkjes die uit het vuur opsprongen dwongen het drietal wat achteruit. ‘Sorry dat ik niet zo saai ben als de meesten hier, juffrouw’ zei Kaz’leh glimlachend. Hierop rolde Ar’ki met haar ogen.’ Mja... je hebt vast gelijk. Er is waarschijnlijk iets...daarbuiten, wat de moeite waard is.’ Ze zwaaide met haar armen boven haar hoofd om het ‘iets’ waarover ze het had op één of andere manier uit te beelden. ‘Of tenminste, dat is wat Dnerga ons wijsmaakt.’

‘Vertelt’, verbeterde Kaz’leh haar. ‘Dat is wat hij ons vertelt’.

Geërgerd stookte Ar’ki het vuur wat meer op. Bel’kanci reikte haar over het vuur heen een kippenbout aan, die ze schouderophalend aannam. ‘Op je lijn moet je toch niet letten’, lachte hij. ‘Da’s lief!’ was haar reactie. Bel’kanci bloosde. Kaz’leh keek de twee een voor een aan. ‘Hoho, kunnen jullie daar tot tenminste na de wedstrijd mee wachten?’ zei hij terwijl hij zijn hoofd schudde alsof hij niet kon geloven wat hij hoorde. Het was even stil. ‘Nou, doe wat je wilt, maar ik ga slapen. Goedenacht!’ Hij floot zijn honden bij zich en ging op weg naar zijn hut. ‘Kom, Foks, Eyfer!’ Hijgend volgden ze hem buiten het kamp.

Daar er geen licht was, moest Kaz’leh zich op de tast naar zijn slaappleaks werken door de begroeiing die aan de rand van het woud grensde. Hij bond de honden aan een paal zo’n twintig meter van het kamp en eenmaal in zijn hut viel hij al snel in een diepe slaap.

De Leider van de Mesgha

Kaz'leh werd met een ruk wakker door het gehuil van een hond, en wist meteen dat het Eyfer was. Een ogenblik later kwam deze de hut jankend binnengelopen en naderde Kaz'leh met zijn staart neerwaarts en zijn oren plat. Dit was genoeg voor hem om te weten dat er iets aan de hand was. Hij greep zijn speer, nam Eyfer bij de riem en ging naar buiten. Het was nog nacht.

Bij de paal waar hij beide honden aan had vastgemaakt, zag hij hoe de riem van Foks was doorgesneden, en zag hij afdrukken van mensenvoeten in de aarde. De omgewoelde ondergrond deed Kaz'leh vermoeden dat er gevochten was, en hij volgde de voetsporen tot aan de rand van het woud. Hij huiverde toen hij een grote plas bloed van een enorme boom zag druipen, maar aarzelde niet en drong met Eyfer aan de riem dieper het woud in.

'Wat is er gebeurd, jongen?' fluisterde hij deze toe alsof hij een antwoord verwachtte, zoekend naar een aanwijzing. Eyfer bleef maar janken, tot grote verbazing van Kaz'leh. Hij was de grootste en sterkste hond van de twee, en zo had hij hem nog nooit gezien, behalve die keer toen hij ze voor het eerst vond.

Hoe dieper ze het woud in gingen, hoe begroeider het was, en hoe stiller. Enkel het verre gehuil van wolven en het geritsel van bladeren door de zachte wind waren hoorbaar.

Tot Kaz'leh opeens bleef staan. Eyfer was ook stil geworden, en besnuffelde de aarde om hem heen, zoekend naar een spoor van zijn vriend. Plots richtte hij zijn kop op en gromde stilletjes. Kaz'leh keek zijn richting uit, en tussen het bladerdek door bemerkte hij een lichtpuntje in de verte. Eyfer blafte alsof hij iets of iemand wilde afschrikken, maar dat geblaf veranderde al snel in nog meer gejank. Hij verschool zich achter Kaz'leh, met zijn staart tussen zijn poten. Kaz'leh verwisselde zijn speer en de riem van hand, alsof hij op het punt stond aan te vallen, hoewel hij niet eens zeker wist of er iets was. Maar de speurzinnen van zijn honden hadden hem nog nooit bedrogen.

Kaz'leh zakte door zijn knieën, boog zich voorover, en stapte stilletjes vooruit. Hij zag het licht nu veel beter en besloot erheen te gaan. Maar Eyfer dacht er anders over en trok aan de riem om zijn baasje terug naar het kamp te leiden. 'We moeten Foks vinden, Eyfer. Ik weet zeker dat hij daar is', fluisterde Kaz'leh hem toe. Hij kon de hond kalmeren door hem zachtjes achter zijn oren te aaien, stond weer recht en ging verder. Eyfer snuffelde nu verder op zoek naar een spoor.

Uren later zag hij goed dat het licht zich in een diepte bevond, waarschijnlijk in een kloof, één van de vele in het gebergte. Bijna was hij erin gedonderd, toen hij beneden zich stenen hoorde rollen en zag dat er een einde kwam aan het woud. Hier, aan de rand ervan, had hij 5 jaar geleden Foks en Eyfer meegenomen toen hij ze vond, in de diepe kloof die het hele woud omringde. Eyfer had vastgezet tussen een rotsblok en de wand van de afgrond, terwijl Foks er onrustig omheen cirkelde en met zijn gehuil de aandacht probeerde te trekken van een of andere voorbijganger. Het was de eerste keer dat Kaz'leh mee mocht om op jacht te gaan, en hij was helemaal tot daar doorgedrongen. De twee honden waren altijd afhankelijk van elkaar geweest, en beschermden elkaar wanneer het nodig was. Foks was beduidend kleiner dan Eyfer, maar daarom niet minder dapper: Wolfshonden waren zeer sterke dieren en zeer slim, wat hen een voordeel gaf tegenover alle andere dieren in het woud.

Kaz'leh besloot de kloof af te dalen toen Eyfer de diepte in keek en huilde, alsof hij wilde laten weten dat het spoor daar verder ging. De wand van de afgrond was overgroeid met wortels van bomen, die tot wel 15 meter diep aan de rand hingen. Een geschikte manier om beneden te geraken, dacht Kaz'leh bij zichzelf. Eyfer had niet de minste problemen met naar beneden klimmen, behendig als hij was. Hij had de lenigheid van een jaguar en de kracht van een beer, waardoor hij in een mum van tijd de bodem van de kloof bereikt had. Toen Kaz'leh even later beneden stond, keek hij even om zich heen en zag dat de beklimming van de andere wand veel gemakkelijker zou verlopen, aangezien hij wel 10 meter minder hoog was, minder steil en er meer planten en wortels waren waaraan hij zich kon vasthouden. Hij was wel bedekt met glibberig mos, waardoor hij halverwege bijna een heel eind naar beneden viel. Het feit dat de grond bezaaid was met kleine uitstekende rotspuntjes maakte het niet bepaald veiliger. Pas toen Kaz'leh de wand beklom, zag hij dat deze wemelde van het ongedierte, zoals spinnen, enorme kevers, rupsen en zelfs Bek'li's, een soort bijen die honing

produceerden die zeer waardevol was. Maar Kaz'leh had nu andere dingen aan zijn hoofd en eenmaal hij zich over de rand had gewerkt, waar Eyfer stond te wachten, zag hij dat hij slechts zo'n 200 meter van het vuur verwijderd was. Hij keek achter zich en zag hoe de overkant van de kloof 15 meter boven hem uitstak. 'Kom, Eyfer, wees niet bang', suste hij de wolfs-hond en zette zijn tocht door het hoge gras verder. De zon was intussen al opgekomen, en uit vrees te worden bemerkt bij het ochtendgloren, verschuilde hij zich achter een monoliet van wel vijf meter hoog, die aan de top overhelde waardoor hij beschermd was tegen de wind. Het was een warme dag, dus een echte schuilplaats tegen de koude hoefde hij niet te vinden. Eenmaal veilig besloot hij te wachten tot de zon hoger stond, om dan uit te zoeken wat er met Foks gebeurd was, en wie of wat daarachter zat.

'Kaz'leh, verdorie, word wakker! We wachten al een hele tijd!' riep Ar'ki geïrriteerd toen ze de afgelegen hut binnenstormde. Ze bleef geschrokken staan toen ze zag dat die leeg was, rende weer naar buiten en zag de doorsneden riem die aan de paal hing, waaraan de honden nog vast waren gezet de avond ervoor. Ze zag diepe sporen in de aarde die naar het woud leidden. Dit maakte haar des te bezorgder. Toen ze de ingang van het dorp bereikte, zag ze Ber-ze'dah die half verdwaasd uit zijn slaapplaats kwam. 'Ber-zeh!' Hij keek met halfopen ogen op en zag meteen de bezorgde blik van Ar'ki. 'Wat is er aan de hand?' vroeg hij verbaasd. Ar'ki wees naar de hut van Kaz'leh. 'Ik wilde hem wakker, maar hij is verdwenen. Dit is niet van zijn gewoonte. Als hij wakker wordt, is het eerste dat hij doet naar het kamp komen. En de honden waren allebei weg'. Hij bemerkte de trilling in haar stem 'Kom kom, Kaz'leh is een volwassen man, er is vast een verklaring voor. Je moet niet overdrijven, ik weet zeker dat er niets aan de hand is!' Ar'ki keek hem aan. 'Als er iets aan de hand is, voel ik dat, Ber-ze, in ieder bot van mijn lijf. En dit voelt niet goed!' 'Kalmeer nou toch!' was de reactie. 'Laten we nog even wachten, en als hij dan nog niet opduikt, beloof ik je dat we hem gaan zoeken.' Hij nam haar bij de arm en ze gingen het dorp in. Ze haastten zich naar de anderen, toen ze opeens werden tegengehouden door Baz'daj, de generaal van het gehele Shan'Danileger, en de vader van Ar'ki. Hij was de grooste van het hele dorp en had een brute verschijning. Een kleine 2 meter 30 en een enorme bijl gemaakt van een berenschedel om de riem liet het hele dorp weten wat mocht en

wat niet. Niemand die het niet wist zou hebben gedacht dat de fijne en kleine Ar'ki zijn dochter was. Hij werd gezien als de wreedste van alle Shan'Dani, en wilde net als Dnega niets kwijt over de vlucht van hun volk destijds, die hij ook had meegemaakt. 'Waar gaat het heen, Ar'ki?' snauwde hij zijn dochter bars toe. 'Ehm...nou, naar de verzamelplaats, zoals iedereen', was de ietwat onzekere reactie. Baz'daj keek over hun hoofden naar de ingang van het kamp. 'Is er iets wat je me moet vertellen, misschien? Ik zag je het kamp binnenkomen zonder Kaz'leh. Waar is hij?' Ar'ki keek Ber-ze'dah aan. 'Hij, ehm, zei dat hij reeds op was en al het dorp was binnengegaan', liet Ber-ze weten. Ar'ki's vader keek haar streng aan, gromde eens en liet hen door. 'Dat gebeurt ook niet elke dag', mompelde hij nog stillerjes. 'Goed, ga dan maar. Ik verwacht jullie straks daar.' Opgelucht ging het tweetal verder. 'Maar goed dat je vader niets doorheeft. Hem kennende ziet hij Kaz'leh al meteen als een spion van een of andere vijand die we niet eens hebben', fluisterde Ber-ze'dah. 'Hij heeft nog niets door, nee, maar we moeten Kaz'leh vinden voor hij dat wel doet.' wist Ar'ki.

Het was nu middag, en Kaz'leh besloot verder te gaan en zich dichterbij het vuur te wagen. Hij wist dat het gevaarlijk was om zich bij daglicht op ongekend terrein te begeven, maar dit was zijn enige kans. Eyfer lag te slapen, met zijn kop tegen de benen van Kaz'leh aangedrukt, maar werd wakker toen deze rechtstond, zijn speer bij de hand nam en voorzichtig vanachter de rand van de rots gluurde, om te zien of het vuur er nog was. Niets meer. Enkel een rookpluim die traagjes en bijna onzichtbaar opsteeg kon hem helpen. Eyfer hijgde en wilde ernaartoe rennen, maar Kaz'leh kon hem nog net op tijd bij de riem houden. 'Ruik je iets jongen? Is Foks daar?' zei hij. De hond blafte een keer als antwoord, en cirkelde vervolgens als een gek in het rond. Kaz'leh wist dat hij Foks kon ruiken en zijn vriend in nood wilde helpen. Net als Kaz'leh zelf.

Voorzichtig sloop hij vanachter de monoliet, en waadde hij laag over de grond door het ondiepe moeras waaruit lang gras groeide. Het water was eerder modder, en stonk verschrikkelijk naar uitwerpselen van wilde dieren. Kaz'leh herkende in een modderpoel een oude pootafdruk met een doorsnee van een kleine meter, van een Cer'tadis. En deze was dan nog maar van een jong, wist hij. Nu was er geen gevaar voor de reusachtige dieren, omdat ze hier enkel graasden in het lenteseizoen, waarna ze weer naar koudere oorden trokken. Zo'n 50 meter verder hoorde Kaz'leh plots

gebrul. Hij stond op, keek voorzichtig boven de toppen van het gras heen en zag een enorme Ken'ide, wat 'Brullende Vleugel' betekende. Deze dieren waren bekend om hun relatief kleine gestalte, maar waren zeer sterk en brulden luid, wat hen ondanks hun bouw angstaanjagend maakte. Kaz'leh, die nog niet gegeten had, besloot hem te doden.

Hij was een goede speerwerper en als zijn prooi stilzat, was de kans dat hij zou missen miniem.

De vogel deed zich te goed aan een vossenjong dat al aan het ontbinden was, met zijn rug naar Kaz'leh toe, wat het des te gemakkelijker maakte voor hem. Kaz'leh stond geruisloos op, mikte de speer naar de romp van het dier en smet met volle kracht. Een oorverdovende kreet was het gevolg. Net zoals het hem aangeleerd was, stormde Eyfer vervolgens op het dier af en beet de nog stuiptrekkende vogel de nek door. Kaz'leh rende erheen en wreef zijn hond, die trots rond zijn prooi cirkelde, over de kop. 'Een ware jagershond, dat ben je', zei hij tevreden. Hij nam de vogel op ; de speer had zich boven de rechterpoot via de rug dwars door de buik van het dier gepland en was hem fataal geweest ook. 'Be-su Qik'lah Pa Wig'reë', zei hij lachend. 'Qik'lah heeft mijn speer geleid', iets wat de Shan'Dani zeiden na een succesvolle jacht.

Omdat Kaz'leh geen materiaal en tijd had om een vuur aan te leggen, en de moerassige ondergrond dat ook niet toeliet, besloot hij het beest rauw te eten ; iets waar hij en zeker Eyfer niet het minste probleem mee hadden. Naarmate ze dichterbij het kamp kwamen, verzwakte de rookpluim tot er helemaal niets meer van overbleef. Kaz'leh was nu zo'n twintig meter van het vuur verwijderd en zag dat er niemand was, of toch niet meer. Rondom het vuur lagen resten van dierenkarkassen en kapotte wapens zoals speren en bijlen. Onder een grote, dode boom vlak bij het vuur stond een hut gebouwd van enorme beenderen waarover een dak van bladeren, dikke takken en mos gelegd was. Het zag er stevig uit, maar toen Kaz'leh naderde stortte zowat de hele constructie in. Eyfer snuffelde aan de kleine bloedplassen die op het kleien terrein verspreid waren, maar tot zijn geruststelling was het niet van Foks. Het was dat van een mens. Kaz'leh schrok even toen hij in de struiken achter hem iets hoorde ritselen. Hij draaide zich traag om en sloop erheen. Tussen de takken van de stekelige varens zag hij een kooi gemaakt van de ribben van een os of een ander groot dier, met daarin het lichaam van een wolfshond.

‘Foks!!’ riep hij gelaten. Eyfer blafte vol blijdschap toen hij zag dat het lichaam van Foks bewoog, en aan de hand van Kaz’leh begon te snuffelen. Kaz’leh brak de kooi open, en nam Foks, die van pure blijdschap met zijn tong over zijn gezicht kwijlde. ‘Haha, Foks, wat ben ik blij je te zien! Ik dacht dat ik je kwijt was!’ riep Kaz’leh uit. Hij liet de hond los en Eyfer begon spontaan met de verloren zoon te stoeien, luid blaffend. Het bloed dat Kaz’leh gevonden had op de boom bij zijn hut en rondom het vuur was het gevolg van Foks’ assertieve karakter, had hij nu door. Hij is een wolfshond voor iets, dacht hij bij zichzelf.

De enige vraag die onbeantwoord bleef, was wie zijn hond had ontvoerd en waarom? Hij had de sporen tot aan het verlaten kamp gevolgd, maar vroeg zich nu af waarheen ze verder leidden. Hij zag dat ze zich verder het ven in slingerden, en hoe het aan de horizon verdween. Hij nam nu beide honden bij de riem, en nam ze een eindje verder buiten het kamp. Daar zag hij opeens het lichaam van een man. Hij rende erheen, en wat meteen opviel was de kleine en nogal magere gestalte. De man had verscheidene snijwonden in de maag, duidelijk door een mes aangebracht. ‘Wie ben je?’ riep Kaz’leh geschrokken. De man keek hem aan, en kroop achteruit toen hij het zeisvormige teken in de nek van Kaz’leh zag. ‘Je bent een van hen! Asjeblijft... laat me gaan!’ was de reactie. Kaz’leh begreep er niets van. Hij nam een paar bladeren van een van de varens en bond ze om de wonden van de man, waaruit nog lichtjes bloed sijpelde. ‘Wie ben je?’ vroeg hij nogmaals toen de man gekalmeerd was. Hij was er slecht aan toe en leek in shock. ‘Er’saqu-A’le’, antwoorde hij. ‘Ik ben de leider van het Mesgha volk’. Hij had duidelijk moeite om te praten, en ging daarom wat recht op zitten. ‘Maar wat is er dan gebeurd?’ vroeg Kaz’leh. ‘De Mer’zeg, de troepen van Ek’lah overvielen ons hier. Niemand kon vluchten. Ik... we... de Mesgha - we hebben de hulp van de Shan’Dani nodig. Ek’lah, de oppergod van de Mer’zeg. Hij heeft ons verraden.’ Het was even stil. Kaz’leh keek Er’saqu een tijdje aan. ‘Wat deed mijn hond in jouw kooi?’ zei hij opeens streng. Er’saqu keek angstig op. ‘Ik wist niet dat... Ik wilde echt niet...’ was de reactie. Hij zuchtte.

‘We hadden niet gegeten. Dagenlang al niet. Het was een noodgeval!’ Kaz’leh keek duidelijk kwaad. De gedachte dat een der Mesgha zijn hond bijna had opgegeten, deed hem kokhalzen. Ze waren al niet de beste vrienden en dan dit. Maar het redden van een mens was voor Kaz’leh belangrijker dan het vasthouden aan wrok. ‘Ik vergeef je’, was zijn reactie. Hij

keek op en zag dankbaarheid in de man, die zijn ogen nauwelijks nog kon openhouden. Een luid geblaf onderbrak de stilte en Foks en Eyfer legden zich bij het vuur dat Kaz'leh gemaakt had neer, en uitgeput door de laatste dagen vielen ze gauw in slaap. 'Een goed idee', zei Kaz'leh, en besloot hetzelfde te doen. 'Morgen kom je met me mee, dat lijkt me het beste', zei hij nog. 'Dank je... ik, dank je...' was Er'saqu's reactie waarna hij eveneens in een diepe slaap viel.

'Zeg me waar hij is?!' riep Baz'daj kwaad tegen Ar'ki. Deze schrok zo hard dat ze de kom water die ze aan Ber-ze'dah wilde geven liet vallen en zich omdraaide. Ze barste in tranen uit. 'Ik weet het niet, hij...' ze snikte.' Hij was er niet toen ik vanmorgen ging kijken, maar ik wilde niemand ongerust maken!' Baz'daj greep haar bij de arm. 'Je weet maar al te goed dat een verdwijning onmiddellijk gemeld moet worden aan de Stamoudste! Verdorie, we zijn al met zo weinig!' brulde hij. Hij liet haar los en stormde woedend naar buiten. 'We gaan hem zoeken', hoorde ze hem nog zeggen. Ber-ze'dah stond schouderophalend op en beiden verlieten ze de hut. Het Shan'Dani volk was door de ontbering en de kou in de bergen ongelooflijk uitgedund, waardoor iedereen elkaar zo goed mogelijk moest beschermen om volledige vervaging van het volk te vermijden. Wat niet wilde zeggen dat iedereen evenzeer aanvaard werd binnen de groep. Men deed het enkel om het voortbestaan van hun volk te verzekeren.

Toen ze buitenkwamen, zagen Ber-ze'dah en Ar'ki hoe Baz'daj de wolfs-honden die in grote houten kooien werden vastgehouden, losliet en bij de riemen hield. Het waren volwassen honden die wel een meter hoog konden worden, met het scherpste reukorgaan van alle dieren.

Hij had alle mannen van het dorp verzameld, en stond net op het punt het dorp te verlaten.

'Jij blijft hier', zij hij nors tegen zijn dochter terwijl hij zijn leren pantser rondom zijn lichaam vasthechtte. 'Nee! Laat me meegaan!' was haar reactie. 'Het is daar veel te gevaarlijk voor meisjes!' brulde hij terug. 'Ik ben geen meisje! Ik ben een vrouw. En dit is het minste dat ik kan doen...' Hij keek zijn dochter met een weifelende blik aan.

'Goed dan. Maar waag het niet voorop te lopen of achter ons te blijven. Ik wil niet dat je iets overkomt.' Ar'ki snelde naar haar hut, nam haar boog bij de hand en holde naar de ingang van het dorp, waar ze Bel'kanci, Ber-ze'dah en Dnergi'si tegenkwam.

‘Die Kaz’leh werkt zichzelf toch altijd in de problemen’, zei Bel’kanci geïrriteerd. ‘Ik hoop dat dit niet één van zijn ontdekkingsreisodeetjes is’. Dnergi’si knikte instemmend. Hij draaide met zijn wijsvinger rond zijn rechterslaap. Ar’ki gaf hem een stoot in de arm en keek hem nijdig toe. ‘Ik hoop maar van niet’, zuchtte ze.’ Dan zou hij pas écht gek zijn.’

‘Mannen!’ riep Baz’daj de groep toe. Het gemompel onder de mannen verstilde en door met zijn bijl in het rond te zwaaien trok de generaal de aandacht. ‘Eén van ons is in gevaar, waarschijnlijk ontvoerd, en moet gered worden! Loop zo hard als je kan, en blij samen! Het woud, zoals jullie al weten, is geen speeltuin! Ren, snell!’ Met de honden aan de leidsels liepen de mannen het dorp uit en volgden op aanwijzing van Ar’ki de voetsporen doorheen de drassige bodem, het woud in. De zon zou al gauw in de aardbodem verdwijnen, maar er was geen tijd te verliezen, en de mannen van de Shan’Dani liepen zoals ze nog nooit hadden gelopen.

De grens van het woud waar ze hun zoektocht begonnen, werd gekenmerkt door de plotse begroeiing bestaande uit enorme bomen, giftige varens en zelfs vleesetende planten. Hoe dieper men het woud inging, hoe groter alles was; de Cer’tadis, insecten, planten. De grootste dieren bevonden zich in het centrum, maar kwamen in het winterseizoen ook zuidwaarts, wat hen dichterbij de Shan’Dani bracht. Daardoor was dit een van de veiligste periodes. Het merendeel was van nature agressief en het gebeurde niet weinig dat het dorp werd aangevallen door een horde losgeslagen jaguars of wolven, die vluchtten voor het koudere klimaat in het Noorden van Naf’ti. In deze tijd van het jaar was het volk het veiligst, voor zowel wilde dieren als de Mesgha en de Legers van Ek’lah.

Kaz’leh werd wakker door luid gehuil. Hij richtte zich geschrokken op en zag toen dat zijn honden speels zijn voeten begonnen te likken in de hoop hem volledig wakker te krijgen. De frisse wind blies de zweetdruppels van zijn gezicht af. Het was nog maar ochtend, maar de temperatuur kon in deze tijd van het jaar al hoog oplopen. Hij draaide zich om en zag hoe Er’saqu in de nabije bosjes rondliep, alsof hij op zoek was naar iets.

‘Voel je je al beter?’ riep hij hem toe. Er’saqu keek op, en zei met een brede glimlach: ‘Die bladeren die je gebruikte zijn een waar wonder.’ Blij toonde hij de bijna volledig genezen sneeën in zijn buik en armen. ‘Ik weet niet hoe ik je ooit kan bedanken, ik dacht echt dat ik er geweest was.’ Kaz’leh

stond op en aaide Foks en Eyfer over de kop. ‘Kom met me mee naar mijn dorp. Ik wil dat je de Storghu ontmoet. Hij is vast benieuwd naar wat je allemaal te vertellen hebt over Ek’lah en zijn legers.’ Er’saqu keek met een droevig gezicht over het gebied waar ze genadeloos door de Mer’zeg werden aangevallen. ‘Ik begrijp nu, Kaz’leh, dat het niet langer nut heeft om jullie als volk te wantrouwen en jullie als vijand te beschouwen. Ik ben zo dankbaar, dat ik besluit met je mee te gaan en te vertellen waar Ek’lah aan toe is. Te lang heeft hij ons vertrouwen in hem misbruikt, en te lang hebben wij onszelf aangeboden als slaaf. Kaz’leh bemerkte naast verdriet en twijfel ook woede in zijn stem. Hij wist evengoed als Er’saqu dat de vertrouwensband tussen de toenmalige Hek’dani en de Mesgha ooit sterk genoeg was om elke vijand te onderdrukken en te verslaan. Iets wat veranderde na het verraad van Bel’dor. ‘We vertrekken best meteen naar het dorp, om niemand ongerust te maken. Wie weet zijn ze reeds naar me op zoek.’ Hij nam zijn speer bij de hand en trok de riemen met de honden zijn kant op. ‘Goed. Ik voel me sterk genoeg om te wandelen en lopen als het nodig is.’ Hij wierp even een blik over de lijken die rond het vuur verspreid waren, schudde zijn hoofd en liep achter Kaz’leh die al een eindje verder was, op weg naar het woud.

Het was nu gemakkelijker om de grote kloof af te dalen doordat het mos gedroogd was door de warmere temperaturen en de droge zuiderwind die van over de bergen het binnenland bereikte. De afgrond die bij nacht op een onherbergzaam gebied leek en iets mee had van een hel, was nu open gebloeid door de grote variëteit van planten, kleurige bloemen en het verschijnen van kleine wouddieren die zich bij licht buiten hun woonplaats waagden. Niet veel later bereikte het tweetal de andere kant van de kloof en zag het bos voor zich. ‘Zo ver ben ik nog nooit gereisd’, zei Er’saqu stilltjes. ‘Dit was absoluut verboden gebied voor de Mesgha, en nu loop ik hier met een der Shan’dani...’ Kaz’leh glimlachte. Hijzelf had nooit een uitgesproken afkeer gehad van de Mesgha, of angst, waarschijnlijk omdat hij de confrontatie tussen beide volkeren in verband met het verraad nooit had meegemaakt. ‘Kom. Het is een lang eind door het woud en de reis is niet ongevaarlijk. Zelfs niet bij daglicht.’ Kaz’leh had deze woorden nauwelijks uitgesproken, of de grond onder hun voeten begon te daveren als bij een aardbeving. Ze deinsden even achteruit, maar toen Kaz’leh tussen de bomen door de gestalte van Ar’ki herkende, liep hij halsoverkop het woud in, rende op haar af en omhelsde haar. ‘Kaz’leh!’ riep ze uitgelaten.

‘Wat is er gebeurd? Ben je in orde? We waren zo ongerust!’ Kaz’leh zag een grote groep mannen op hen afkomen en herkende meteen Bel’kanci en Ber-ze’dah. Hij lachte, en benaderde ze. ‘Nou, jongen. Je hebt ons de stuipen op het lijf gejaagd. Ik ben blij je weer te zien, maar ik weet niet of Baz’daj dat ook meteen zou zeggen’, lachte hij breed. ‘Ik heb iets voor jullie’, was zijn antwoord. Hij riep Er’saqu bij zich, en meteen vormde zich een woedende blik op Bel’kanci’s gezicht. ‘Wie is hij? Wat doet hij hier?? Hij is één van hen, niet?!’ Ber-ze’dah kon Bel’kanci nog vrijdelen zijn knots tevoorschijn te halen. ‘Hij doet ons niets, we kunnen hem vertrouwen, geloof me. Ik vond hem gisteren bij een kamp net buiten het woud, bloedend en erg toegetakeld door de Mer’zeg!’ Bel’kanci spuwde op de grond. ‘Onzin, die twee spannen samen! Al lang, dat weet iedereen!’ Kaz’leh schudde zijn hoofd. ‘Niet meer. Ek’lah heeft de Mesgha verraden. Hij wil het volk uitroeien om alle macht voor zich te winnen’. Bel’kanci bedaarde en gromde, toen ze achter zich gebrul hoorden. Baz’daj kwam met de anderen door de begroeiing heen en stopte vlak voor Er’saqu. ‘Ik ruik Mesgha’, zei hij spottend. Er’saqu begon angstig te zweten en keek Kaz’leh aan. ‘Hij is niet vijandig, Baz. Meer nog, hij biedt zijn excuses aan in naam van het gehele volk, en ze hebben onze hulp nodig’, klonk het voorzichtig. Baz’daj lachte bulderend. ‘Excuses, hé?... Excuses!? Waarvoor? Jaren van vernedering en uitsluiting, met behulp van zijn Mer’zeg-vriendjes onder leiding van de almachtige Ek’lah?! En nu hebben ze onze hulp nodig? Laat me niet lachen... Dnega Storghu, onze stamleider, zal beslissen wat er met je gebeurt. En daar zou ik niet te veel van verwachten als ik jou was...’ zei hij spottend terwijl hij naar Er’saqu wees. ‘Tot dan, op weg terug naar het dorp, houden mijn mannen hem onder strenge bewaking.’ Hij kwam dichterbij Er’saqu. ‘En waag het niet te gaan lopen, want ze kennen dit woud op hun duimpje. En als wij je niet doden, doen de horden Cer’tadis in dit gebied dat wel.’ fluisterde hij dreigend. Er’saqu boog zijn hoofd en iedereen zag hoe hij rilde van angst. Brullend draaide Baz’daj zich om en gebod de anderen hem te volgen.